

אקורד • אֶכּוֹרְד • aChord

פסיכולוגיה חברתית: علم النفس الاجتماعي للتغيير الاجتماعي
לשינוי חברתי: Social Psychology for Social Change

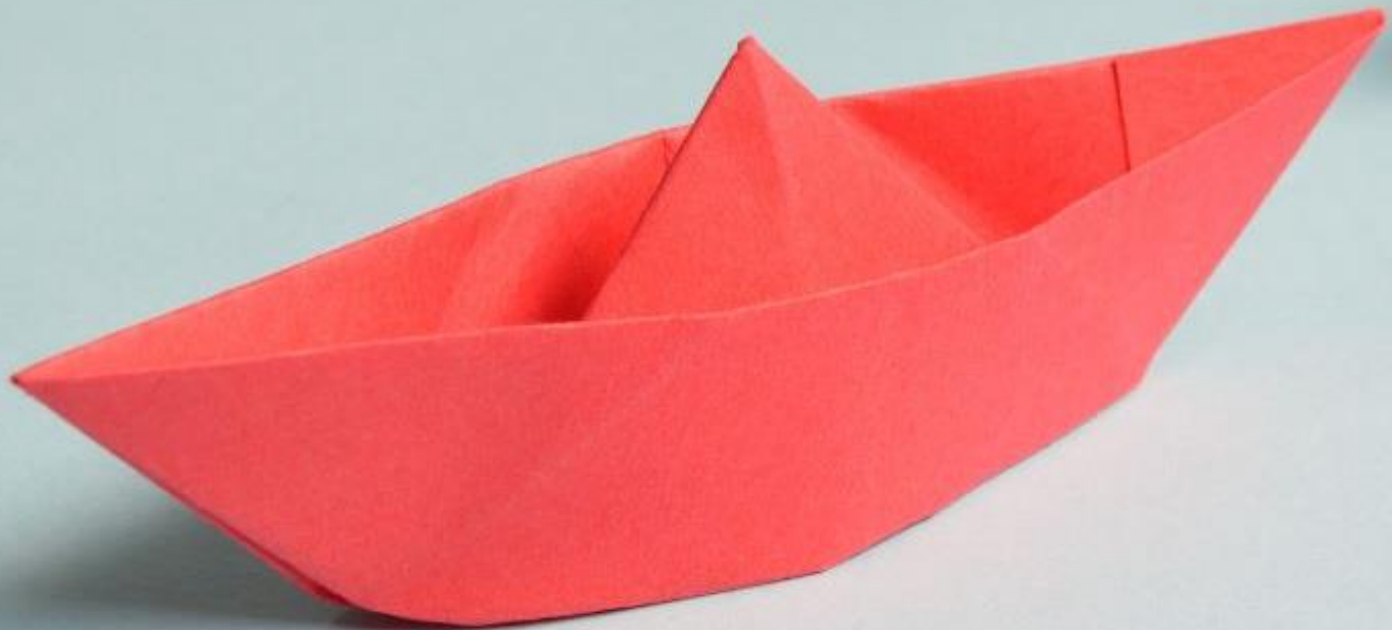
האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM
الجامعة العبرية في اورشليم القدس

שותפים במאבק נגד הקורונה מה ניתן ללמוד מצוותי הרפואה המעורבים - ערבים ויהודים בעת משבר הקורונה

כולנו בסירה אחת

חלק א': 'אמבולנס של תקווה' צפייה בסרטון

חלק א': בעקבות הסרטון /

מענה על שאלות

◀ חשבו והשיבו בצ'אט (או בפאדלט) על השאלות הבאות:

◀ מה ראיתי בסרטון?

◀ מה אני חושב על מה שראיתי?

◀ האם מה שראיתי בסרטון הפתיע ולמה? אם לא הפתיע – למה לא?

חלק א': בעקבות הסרטון /

מסרים מרכזיים

- ▶ הסרטון מדגים כיצד שני אנשים מקבוצות שונות מתחברים למטרה שמשרתת את כולם ומסכנים את עצמם במובן מסוים למענה
- ▶ אפשר לראות שיש קשר חזק ואמיתי בין שניהם (מבקשים להיות יחד במשמרת)
- ▶ הקשרים הללו והעבודה המשותפת מחדדים את נקודות הדמיון בין חברים בקבוצות שונות על פני השונה ביניהן – "כולנו באותה סירה"
- ▶ במהלך השיעור נתייחס לשותפות בין קבוצות במקרה של צוותי רפואה מעורבים – ערבים ויהודים בעת משבר הקורונה ובכלל

מה נעשה בשיעור?

נדון באפשרות
של הרחבת
השותפות בין
יהודים לערבים
לתחומים נוספים

נבחן את
הגורמים
המאפשרים
שותפות לצד אלה
שמעכבים אותה

נכיר את
יחסי השותפות
של צוותי רפואה
ערבים ויהודים
במשבר הקורונה

שותפות (Collaboration)

מצב בו שני אנשים
או יותר עובדים יחד
כדי ליצור או להשיג
את אותו הדבר

(מילון קיימברידג')

שותפות אזרחית

הסכמה על ערכי יסוד של החברה המקובלים על כלל הקבוצות שבה (גם אם ב"שפות שונות"), שוויון ערך האדם, קדושת חייו, כבודו וחירותו, טיפוח זהות קבוצתית ולכידות חברתית, כבוד וסובלנות לדתות ולאמונות השונות; תפיסה המעודדת אזרחות מושכלת, אחראית, מעורבת ופעילה.

(מרדכי קרמניצר, כלכליסט, 2016)

/ חלק ג' - עיון בכתבה הבוחנת את השותפות במערכת הבריאות בישראל

- ▶ לפניכם כתבה משנת 2017, בה הכותבת מציגה דו"ח שבחן את שילובה של החברה הערבית במערכת הבריאות הציבורית בישראל בימים שבשגרה.
- ▶ קראו את הכתבה (ניתן גם לקרוא יחד) ורשמו לעצמכם/בצ'ט/בפדלט את התשובות לשאלות הבאות:
- ▶ מה הדברים (ערכים, התנהגויות, מסרים) שעולים בכתבה יכולים לחזק/לקדם שותפות?
- ▶ מה הדברים (ערכים, התנהגויות, מסרים) שעולים בכתבה שמחלישים/מעכבים שותפות?

כתבה בנושא השותפות במערכת הבריאות

חלקם של הערבים במערכת הבריאות על שלל המקצועות הרפואיים שבה גדול מחלקם היחסי בשוק התעסוקה ובמגזר הציבורי. על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, קיים פער גדול בשיעורי התעסוקה בין האוכלוסייה הערבית לבין האוכלוסייה היהודית בישראל – 52.7% לעומת 81.2% בהתאמה.

הסיבות המרכזיות שדוחפות ערבים לבחירה במקצועות הבריאות הן העובדה שמקצועות אלה נחשבים יציבים ובעלי ביקוש ונחיצות תמידיים בשוק העבודה, דבר המבטיח פרנסה ומקום עבודה קבוע ויציב לאוחזים בהם, מעמד ויוקרה, "הכוונה" ודחיפה מצד החברה הערבית למקצוע, הזדמנות למציאת תעסוקה מחוץ לגבולות החברה הערבית, וגם שלילת מקצועות אחרים, כמו היי־טק, על רקע חברתי או ביטחוני (שיעור הערבים בהיי־טק, למשל, הוא 3% בלבד).

מסקנת הדו"ח היא כי בשונה מענפי תעסוקה אחרים בישראל, מערכת הבריאות מאפשרת לאזרחים ערבים להשתלב באופן מלא ולהתקדם לתפקידים בכירים. עוד עולה מהדו"ח, כי במוסדות הבריאות שוררים הערכה הדדית, קשרי עבודה טובים ואף קשרי חברות הנובעים מההיכרות האישית ומשעות העבודה המשותפות הרבות. האסטרטגיות המוצלחות שמאפשרות את הדו־קיום הזה הן, לדעת מחברת הדו"ח, העובדה שהפוליטיקה נמצאת מחוץ לתחום במקצוע, המערכת המשותפת והשוויונית המאפשרת היכרות והסרת מחיצות, וכן קיומה של מטרה משותפת נעלה – טיפול בחולים.

"מערכת הבריאות מהווה עדות והוכחה לכך כי מקומות עבודה הם נדבך חשוב ביותר, ואולי הבסיס, בדרך לבניית חיים משותפים תקינים וליצירת חברה בריאה במציאות מסוכסכת ומורכבת", קובע הדו"ח. "באמצעות העבודה המשותפת ניתן ליצור הכרות אמיתית והערכה הדדית, שיובילו להפלת המחיצות ולבניית אמון ויחסים טובים גם בשארתחומי החיים".

מחברי הדו"ח סבורים כי העתקת המודל שמציגה מערכת הבריאות למקומות עבודה נוספים "תחולל שינוי אמיתי ותאפשר חיים משותפים גם מחוצה להם".

(רוני לינדר, דה מרקר, 2017)

/ חלק ג' - עיון בכתבה הבוחנת את השותפות במערכת הבריאות בישראל מסרים מרכזיים

- ▶ השותפות שאנחנו רואים בימי הקורונה נשענת על שותפות אמיתית בימים שבשגרה
- ▶ ישנם מרכיבים שמקדמים שותפות וכאלה שיכולים לעכב אותה
לאור זאת, עולות מספר שאלות:
- ▶ מה היתרונות של שותפות כזו עבור כולנו, בשגרה ובמצבי משבר?
- ▶ באילו תחומים אחרים אתם חושבים שתיתכן שותפות כזו? באילו פחות?
- ▶ מה ניתן לעשות על מנת ששותפות כזאת תקרה בעוד תחומים?

סיכום השיעור

שאלנו עד כמה
שותפות כזו קיימת
בתחומי חיים נוספים
ומה לדעתנו נדרש
לעשות כדי להרחיבה
ולהנות מהיתרונות
הטמונים בה

ראינו ששותפות כזו
מביאה עימה יתרונות
עבור כולנו ומדגישה,
במיוחד בימי משבר
הקורונה, כי כולנו
ערבים ויהודים
"באותה סירה"

נחשפנו לשותפות
אמיתית ואמיצה בין
יהודים וערבים
בתחום הרפואה
בימים שבשגרה
ובימים של משבר
הקורונה

כנסו לדף הפייסבוק "אומרים תודה לגורמי הרפואה".
בחרו שני אנשים, האחד/ת יהודי/ה והשני/ה ערבי/ה ורשמו:
מדוע בחרתם דווקא בהם? מה תפס אתכם אצלם? אם היית עומד מולו מה היית רוצה
לדעת לגביו?
נסחו בכמה מילים (באורך פסקה) אמירת תודה ברוח השיעור שעברנו עכשיו.
הסבירו לו/ה מדוע וכיצד עבודתם לא רק מצילה חיים אלה גם מקדמת שותפות בין
קבוצות

שתפו את מה שכתבתם:

- בפייסבוק
- בווטסאפ כיתתי
- בצ'אט

אקורד • אכורד • aChord

פסיכולוגיה חברתית: علم النفس الاجتماعي للتغيير الاجتماعي
לשינוי חברתי: Social Psychology for Social Change

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM
الجامعة العبرية في اورشليم القدس

להתראות בשיעור הבא!